

WEEK 10: WIKANG FILIPINO SA AKAWNTING FILIPINO SA LITERATURA

FILIPINO SA INHINYERANG SIBIL FILIPINO SA MEDISINA

WIKANG FILIPINO SA AKAWNTING

Batay sa pananaliksik ni **Patrick M. Malabo**, sinasaliksik niya ang posibilidad at kabisaan ng paggamit ng wikang Filipino sa larangan ng Akawting.

Sa kanyang pananaliksik, tinukoy niya ang malaking hamon na kinakaharap ng mga estudyante sa Akawting, partikular ang kahirapan sa pag-unawa sa kanilang mga aralin at mga aklat na nakasulat sa wikang Ingles, na hindi nila kinagisnan. Binigyang-diin ang kahalagahan ng pagbabasa at ang papel ng wika bilang midyum ng komunikasyon, pagpapalitan ng kaisipan, at pag-unawa, na sinuportahan ng mga ideya mula kina **Carpio et al. (2012)** hinggil sa pagbasa, at **J.V. Stalin (salin ni Mario Miclat 1995)** hinggil sa wika. Nabanggit din ang mga katanungan ni **Dr. Amalia Cullarin Rosales** hinggil sa paggamit ng Filipino sa akademya. Bilang kongklusyon, inilalahad ng pananaliksik ni **Malabo** na mainam o kapaki-pakinabang ang paggamit ng librong nakalimbag sa wikang Filipino para sa pagtuturo ng Akawting.

FILIPINO SA LITERATURA

“PANIMULANG PAG SIPAT SA KULTURANG POPULAR” ni Perla S. Carpio

Sinasalamin ng kultura ang pagkatao ng isang indibidwal. Ayon sa teksto, hinuhugis ng kulturang taglay ng isang tao ang iba't ibang aspekto ng kanyang pagkatao, kabilang na ang kanyang pananamit, paraan ng pagsasalita at pagkilos, kung paano niya tinatanggap at binibigyan ng kahulugan at solusyon ang mga suliranin, at maging ang mga paksang hilig niyang pag-usapan.

PANG MASA ang kulturang popular

Palaging may pagkakahati-hati sa estado ng ekonomiya sa lipunan, kung saan mayroong mga "elitista" o mayayaman (Class A at B) at ang "masa" o mahihirap (Class C, D, at E). Ang "masa" ang itinuturing na nakakarami at sentro ng komersyalisasyon dahil sila ang madaling lapitan, kumbinsihin, patawanin, paiyakin, at busugin. Kapag tinangkilik ng masa ang isang moda, ito ang siyang nagiging uso.

ORDINARYO ang kulturang popular

Nasa pagiging pang karaniwan ng mga paksang talakay at paglalarawan ang kalakasan ng kulturang popular. Saklaw nito ang lahat ng paksa nang walang pagtatanggi o pagtatangi.

PINAGKAKAKITAAN ang kulturang populaar

Hindi maihihiwalay ang konsepto ng komersyalisasyon sa kulturang popular. Sumulpot ang kulturang popular sa tagumpay nitong kabakahin ang tugtugin ng komersyo at komonalidad.

USO ang kulturang popular

Sabi ni **Allauhbah (1939)**: “The wisdom of the past is of value, when it merges with the present. Adherence to the past can cause death to progress and misery to living.” Dapat maging “in” upang maipagpatuloy ang progreso o pag-unlad.

LIKAS ang pag-usbong ng kulturang popular

Idinikta ng panahon at pagkakataon ang pag-usbong ng kulturang popular. Minamadali natin ang panahon sa kasalukuyan. Kung noon ay nag mamadali ang panahon, ngayon at minamadali na din ito.

ABOT-KAYA ang kulturang popular

Ito marahil ang isa sa mga pangunahing dahilan kung bakit nagpapatuloy at nagtatagal ang Jolibee at Mc Donalds, mas higit na marami ang bumibili ng tabloid kaysa broadsheet

RELASYON ang puno't dulong layunin ng kulturang popular

Ugnayan Ito ng pinatatatag ng kulturang popular Likas sa tao na ariin siyang may ugnayan o relasyon sa kaniyang kapwa.

FILIPINO SA INHINYERYANG SIBIL

- Panukalang Proyekto: (INHINYERYANG SIBIL)
- PAMAGAT: Ppagpapagawa ng Pedestriyang Tulay sa Casili, Rizal
- Proponent ng Proyekto: Foundation of Outstanding Mapuans Inc. (FOMI) at ang National Association of Mapua Alumni ng Mapua Rasyonal

Ang panukalang proyekto ay bunga nang mapanood sa TV news ang pagtawid ng mga mag-aaral sa ilog ng Casili gamit ang balsa at salbabidang goma papunta sa **Casili Elementary School**.

DESKRIPSYON NG PROYEKTO

Ang Pedestriyang Tulay ng Casili ay isang suspensyong tulay na may kabuuang ispan na 105.5 metro (25m+62m+18m) at isang 1.0 metro. Ang Proyekto ay may pangunahing layunin na matulungan ang komonidad ng Casili sa Rizal upang patuloy na makapag-aral nang hindi na kailangan pang gumamit ng balsa o salbabida para lamang makatawid sa ilog. Ang inaasahang panahon na magugugol sa proyekto ay 10 buwan mula sa groundbreaking nito hanggang sa pagtatapos at maaari nang magamit ng komonidad.

FILIPINO SA MEDISINA O AGHAM

Paggamit ng wikang Filipino sa Medisina o Agham bilang pagbibigay ng anunsyo,

Ang Influenza A (H1N1) ay isang bagong uri ng vayrus na nagdudulot ng sakit sa tao. Ang paraan ng pagkalat ng vayrus na ito ay maihahalintulad sa kung papaanong kumakalat ang iba pang influenza vayrus.

Paraan ng Pagsasalin

- Eksposyur sa mga patak ng pagbahing at pag-ubo ng taong may Influenza A (H1N1)
- Pagsalat sa bibig, tenga, ilong o mata matapos na magkaroon ng kontak sa gamit na nahawakan o kaya ay mismong sa taong may Influenza A (H1N1)

Gaya ng sintomas kapag may karaniwang trangkasao tulad ng:

- Lagnat
- Pananakit ng lalamunan
- Pag-ubo
- Masakit ang Ulo
- Sipon
- Nananakit na Kasu-kasuan
- May ilang nagtatae, nahihilo at nasusuka

Paano makaiwas sa Pagkakaroon ng Influenza A (H1N1)

1. Takpan ng tisyu ang bibig kung uubo at ang ilong kung babahing
2. Agad na itapon nang maayos at tama ang ginagamit na tisyu;
3. Madalas na maghugas ng kamay gamit ang tubig at sabon;

4. Umiwas sa mga taong may mga sintomas ng tulad sa influenza;
5. Magpalakas ng katawaan; palagiang matulog nang walong oras sa gabi, mag-ingat sa istres, uminom ng maraming tubig at kumain ng masusustansiyang pagkain.